

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oglasila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oglasilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani 17. januarja.

Začnimo „ab ovo!“ V pretekli spomladi prosil je nek spodnje-štajerski Slovenec pri svojem sodišči, naj se uknjiži zanj pri sosedovem zemljišči zastavna pravica. Take prošnje neso redke, tudi ne bi bilo pri tej prošnji posebne zanimivosti v tem, da se je uročila v slovenskem jeziku. Če ne polovica, vsaj tretjina ulog se pri sodiščih na spodnjem Štajerskem ulaga v slovenskem jeziku. Ta prošnja pa je vendar znamenita postala. Prosilcu je namreč bilo znano, da se sicer prošnje rešujejo slovenski, ob enem pa se napravi tudi nemška rešitev za zemljejnizični urad in na podstavi te nemške rešitve potem upisuje vodja zemljiških knjig rešitev v zemljiško knjigo. Našemu prijatelju to ni šlo v glavo. Dejal je sam pri sebi: to lahko presodim, kar mi sodišče dostavi, videl bom, je li moja prošnja postavno rešilo, ali ne, tega pa ne zvem, kaj je v odloku, kateri je bil v drugem jeziku izročena zemlje-knjižnemu uradu. Menda prestava ni natančna in vsled tega tudi uknjižba, za katero sem prosil, napačno izvršena. Vsled takega ugibanja pripisal je koncem svoje prošnje, naj se uknjižba v javnej knjigi izvrši v slovenskem jeziku. — Nečuvono!

Sodišče je to zahtevo odklonilo, mož se je pritožil, in minister je naročil predsedstvu nadsodišča v Gradci in v Trstu, naj poučita podložna sodišča, da se morajo po obstoječih zakonitih določilih upisi v zemljiške knjige vršiti v tistem jeziku, v katerem se je za nje prosilo.

To je bil hrup po celem teutoniji! Nezakonit upliv na sodnike od strani ministrove, kršenje avtonomije deželnih zborov, škoda realnemu kreditu, notranji uradni jezik... in Bog ve, kaj vse še se je klicalo na pomoč!

Deželni odbor štajerski pa je mislil: „Man muss den Stier bei den Hörnern packen“ ter povpraševal je pri predsedstvu nadsodiščevem, ali se je taka naredba izdala in kako da se glasi. Predsedstvo nadsodišča pa je ravno tako „kurz und bündig“ odgovorilo: to vam, gospoda, prav nič mar ni, minister nam je prepovedal, vam o tem kaj poročati. In deželni odbor, ki ni vprašal — kakor s komično začudenostjo sam v letnem svojem poročilu pripoveduje — menda zgolj iz radovednosti in kateri ne more pojmiti, zakaj predsedstvo nadsodišča

njegovej „Ansuchung“ (doslovno) ni hotelo ugoditi, spisal je zoper Pražák-ovo naredbo strašanski protest ter klical ministerski svet na pomoč, naj ukine strašno to naredbo.

Ko se je sešel deželni zbor, tedaj pa je ustal dr. Wannisch — sodimo, da je on oče famoznega protesta — ter stavil predlog, naj se za posvetovanje o tej velevažnej stvari voli poseben odsek. In zgodilo se je tako! Ta odsek se je posvetoval in posvetoval ter stopil pred deželni zbor s poročilom, katero smo, dasi ga deželni zbor še ni pretresoval, čitali že v Graških in Dunajskih listih. Čitali smo in čitali, meli smo si oči in zopet čitali, ter se za trdno prepričali, da nasvetuje nek dr. Fr. Böss v odsekovem imenu, da se minister zaradi svojega ukaza toži pred državnim sodiščem po članu II. fit. b državnega osnovnega zakona o državnem sodišču!! In zakaj? Zato, ker bi bil minister se svojo naredbo žalil zakonodajsko pravo deželnega zbora. Da članek za kona, na katerega se sklicujejo, takih konfliktov, kot je po mnenji gospodov predležeči, nima v mislih, kaj to mari gosp. Bössu? S čim pa je žalila ministrova naredba zakonodajsko pravo deželnega zbora štajerskega, je li določeno v kakej postavi, ali je v kakem še tako majhnem dvornem dekretu, ki zdihuje pozabljeno v kakem kotički zbirke pravosodnih postav, le besedica o tem, da morajo biti upisi v zemljiške knjige nemški? Tudi pri najboljši volji celo dr. Böss tega trditi ne more, za to pa bridko tarna po tej pomanjkljivosti. Toda pomiril se je, ko je našel, da se da vendar v postavi dobiti kaj razlogov. Čujte in strmite! Pravosodno ministerstvo izdalo je izvršilno naredbo k postavi o napravi novih zemljiških knjig v nemškem jeziku. V tej naredbi objavljeni so tudi obrazci za zemljejnizične uloge, se ve tudi le v nemškem jeziku — kolikor je nam znano, izhaja deželni zakonik v obeh dezelnih jezikih, torej so bili obrazci tudi slovenski objavljeni — nadsodišče (aha!) dalo je sodiščem le nemške tiskovine, nove zemljiške knjige napravljale so se po Štajerskem vse v nemškem jeziku in vsled tega so: „in deutscher Sprache in Rechtskraft erwachsen“, ter se smejo le v tem jeziku zanaprej pisati.

Ali to neso burke prve vrste? „Sophistiquous, mes freres et trompons-nous les uns les autres“ — „imej drug drugega za norca!“ To je sedaj geslo

gospoda Bössa in nemških mu tovarišev! Da bi pa njihove „argumente“ resno v pošteb jemali, o tem nikdar niti sanjali ne bomo. A nahaja se druga stvar v poročilu štajerskega deželnega zbora, katero je bilo zadnje soboto predloženo, — o tej molčati ne moremo!

Če se ne motimo, bilo je v preteklem zasedanju deželnega zbora štajerskega, da se je slovenski poslanec nemški večini postavil po robu ter jim dejal: V olikanej družbi Nemec dandanes za duhovnika ne rabi več besede, katera je sicer bila v srednjem veku običajna, dandanes pa se glasi kot pogrdica. Jednaka je z besedo, katera rabi ljubeznivim našim gorenještajerskim bratom za Slovence. In če bi dandanes kdo v olikanej družbi rekel duhovniku „pfaffe“, dejali boste vsi, da je to neotesano, da je to pobalinsko. Mislim, da smo tukaj v deželnem zboru v olikanej družbi (ni ugovora) — če pa vi tukaj Slovence nazivate premošljeno „Win dische“ — kako naj označim vaše početje?

Ta lekcija je bila huda, a zaslužena!

Spominamo se je sedaj, ko čitamo v poročilu dr. Bössa, da ministrov ukaz za slovenske uknjižbe že radi tega ni umesten, ker večina prebivalcev spodnjega Štajerja v slovenskem jeziku izdanih sodnih spisov ne razumeva, to zato ne, „weil sie nicht neuslovenisch, sondern — sit venia verbo — windisch spricht.“ Vsled tega umuje odsek, oziroma dr. Böss — po spodnjem Štajerskem ni „das neuslovenische“, ampak „das windische jene sprache, welche unter den begriff einer landesüblichen sprache fällt“.

Vsake besede škoda! Sicer pa, čaka nas še debata! Za danes nemškim gospodom v Gradci ne želimo družega, nego da res kot tožitelji stopijo pred državno sodišče. To pomnite: „Judex ergo cum sedebit, nil inultum remanebit.“

Zgodovinske črtice o slovenčini na srednjih šolah na Slovenskem.

(Spisal * * *)

(Dalje.)

Ne bomo se čudili, da sta supleta Raič in Lipež še istega leta šla drugam resno premošljivat, kaj „temeljita omika mej Slovenci neizogibno zahteva“; jeden na Hrvatsko, drugi pa v Haloze.

LISTEK.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik.

XIV.

(Dalje.)

Arkadij začel je govoriti o „svojem prijatelji.“ Govoril je o njem tako nadrobno in s takim nautušenjem, da se je Odincova ozrla nanj ter ga pazljivo pogledala. Mej tem približala se je mazurka koncu. Arkadij ločil se je nerad s svojo plesalko: tako lepo preživel je z njo méroma jedno uro! Res je, ves ta čas čutil je vedno, kakor bi se bila proti njemu poniževala, kakor da bi jej moral biti hvaležen... no mlada srca se ne protivijo takim občutkom.

Godba je umolknila. — Merci! dejala je Odincova ustajaje. — Obljubili ste mi, da me obiščete, pripeljite tudi svojega prijatelja s seboj. Jako rada bi videla človeka, ki je tako smel, da v nič ne veruje.

Gubernator stopil je k Odincovi, javil jej, da je obed gotov ter jej ponudil z resnim obrazom roko. Oddaljuje se obrnila se je, da bi se poslednjikrat nasmehljala in pokimala Arkadiju. On se je nizko priklonil, gledal za njo (kako strojen zdel se mu je njen stas oblit s sivkastim bleskom črne svile!) in pomislivši — „ta trenotek pozabila je že, da živim“ — čutil je v duši nekako velikodušno odpoved...

— No, kaj je? vprašal je Bazarov Arkadija, ko se je vrnil k njemu v kot. — Ali si zadovoljen? Ravno kar pripovedoval mi je neki gospod, da je ta gospa — oj, oj, oj! vidi se, da je plemenitaš norec. A po tvojih mislih, je-li ona res — oj, oj, oj!

— Tega razlaganja ne razumem popolnem, odgovoril je Arkadij.

— Glejte! Kako nedolžen!

— Če je tako, potem ne razumem tvojega gospoda. Odincova je jako mila — brez ugovora, a drži se tako hladno in strogo, da...

— Tihe vode... saj veš! povzel je Bazarov.

— Ti praviš, da je hladna. To je ravno ukusno. Saj ti ljubiš sladoled.

— Morebiti, dejal je Arkadij, — o tem soditi

ne morem. Želi si, da bi se vspoznala s teboj, in prosila me je, da te pripeljem k njej.

— Mislim si, kako si me opisal! Sicer pa si prav postopal. Le pelji me k njej. Naj si bode karkoli — gubernijska „levica“ ali „emancipiranka“, kakor je Kukšina, na vsak način ima pleča, kakeršnih že davno nisem videl.

Arkadija je užalostil Bazarovlji cinizem, a — kakor se to večkrat dogaja — on ni karal prijatelja naravnost za to, kar mu ni ugajalo...

— Čemu ne dovoljavaš ženskam svobode mislij? dejal je poluglasno.

— Zato, bratec, ker so po mojih opazovanjih vse svobodne misli mej ženskami le nestvori.

S tem končal se je njun pogovor. Takoj po obedu odšla sta oba mladeniča. Kukšina se je za njima z nervozno zlobo, a (brezglasno) tiho zasmejala: njeno samoljubje bilo je globoko užaljeno, ker se nobeden iz njiju ni brigal za njo. Ostala je nadalje izmej vseh na plesu in ob štirih zjutraj plesala je s Sitnikovom polko-mazurko po Parižkem kroji. S tem poučnim prizorom končala se je tudi gubernatorjeva veselica.

(Dalje prih.)

Majciger pa je trdneje stal in še zdaj uči na Mariborski gimnaziji.

Nekaj let pozneje je manjšina učiteljskega zbora na gimnaziji, obstoječa iz narodnih profesorjev, predlagala za Maribor slovensko nižjo gimnazijo.

Sovražniki zagurali so velik krik in nade so splavale po Dravi.

Slovenščini ste ostali na tem zavodi dve obli- gatni uri v vsakem razredu do zdaj, kar je še ven- der velik napredek proti Celovcu, kakor bomo po- zneje videli. Samo to nam je omeniti, da se je šte- vilo slovenskih profesorjev na gimnaziji v Mariboru celo skrčilo, če se ne motim, je nek poslanec neki povedal, da Slovenci te ostanke slovenskih profe- sorjev iz prejšnjih let obćudujejo kot „vorweltliche Erscheinungen“.

Kljubu tem razmeram pa se sme Mariborska gimnazija s tem podčrti, da je Slovincem izgojila mnogo mož v raznih strokah in poklicih, na koje smejo Slovenci ponosni biti.

Razen Mariborske gimnazije pohajajo otroci slovenskih starišev na Dolnjem Štírkem se dvoje drugih učilišč, to je višjo gimnazijo v Celji in nižjo na Ptujem.

Dasi je Celje v višji meri za Slovence na Spodnjem Štajerskem središču, je vendar tamošnja gimnazija glede slovenskega gibanja ne- kako na strani stala proti Mariborski. Slovenščina se je tam tri leta poznej kakor na Mariborski učila kot obligaten predmet, namreč že leta 1850. za vse tiste, ki so se vpisali kot Slovenci; od leta 1860. se je tudi za Nemce učila kot neobvezni predmet v enem tečaju po dve uri na teden, pozneje pa v dveh oddelkih; tega pa ne bomo dalje opisa- vali, ker za nas ni tolike važnosti. Prva tri leta, to je od 1850 do 1853. so se Slovenci po dva razreda vkupej v jednom tečaju učili slovenščine, od 1853 pa v I. in II. po tri, v ostalih pa po dve uri na teden.

„Novice“ pohvalno omenjajo leta 1861., da so v programu navedene naloge, ki so jih Slovenci pisali v 7. in 8. razredu; takrat je bilo izmed 267 dijakov 181 Slovencev, leta 1856. mej 196 171, prihodnjo leto 173 mej 214, leta 1865. 227 mej 300; predlanjskim je bilo Slovencev 198, lani pa 178; tedaj blizu skoz dvajset let iznaša število Slo- vencev blizu 200. Mej učitelji, ki so slovenščino učili, naj imenujemo: Krušiča, Prešoka, Orešeca, Šolarja, Rašiča, Pletersnika, Glaserja; kot glavni zastopnik slovenščini je blizu 15 let prof. Žolgar. Pisatelj teh vrst je prebiral „Novice“ od leta 1850 do 1870; večina podatkov se naslanja na opazke, ki jih je našel tam navedene, marsikateri letnik je jako pičel v tem oziru; tedaj tudi ta spis ne more biti popoln, pisatelj pa vendar misli, da podaje marsikaj zanimljivega.

Kar se deželne gimnazije na Ptuj tuče, je omeniti, da v svojem dvajsetletnem ob- stanku še ni zmogla iz slovenščine izprašanega učitelja, da si so v vsakem razredu za slovenščino po 2 in 3 ure.

Pred dvema letoma je Raič v deželnem zboru v Gradcu interpeloval namestnika Kúbe glede te nedostatnosti. Šolske oblasti so predlagale, naj se razpiše mesto za učitelja, ki bi bil iz verozakona in slovenščine izpitan; to se pravi, oni le naprej v slovenščini dobro podkovane učitelja odpravljajo „ad calendas Graecas“.

Mnogo let je učil tam slovenščino prof. Žitek, ki zdaj slušbuje v Ljubnem.

Srednje šole v Celovcu pustimo še zdaj na stran, ko pridemo čez Kranjsko na Primorsko po- imence v Trst, omenimo tudi Celovec. (Dalje prih.)

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(XIV. seja dne 17. januarja leta 1888.)

Deželni odbor predloži poročilo glede zopetne zgradbe dne 17. februarja 1887 pogorelega gle- dišča, iz katerega posnemamo.

Tukajšnje deželno gledišče uničil je popolnem požar zgodaj v jutru dne 17. februarja 1887 ter ni ostalo druzega, kakor hudo poškodovano zidovje. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Gledišče bilo je zavarovano pri zavarovalnem društvu „Riunione adriatica di sicurtà“ za skupni znesek 82.675 gold. Visokost škode, ki jo je morala povrniti požarna zavarovalnica, odmerila se je na 60.001 gld. 99 kr. vrhu tega pa je izplačala zavarovalnica še donesek 600 gld. za troške, ki so nastali vsled gašenja in odnašanja raznih stvari. V navedeni odškodnini 60.001 gld. 99 kr. pa je zapopadana tudi svota 13.050 gld. spadajoča na onih 43½ zasobnih lož,

katere so bile skupno z glediškim poslopjem pod jedno in isto polico vsaka za 300 gld. zavarovane proti požaru. Dotični ložni posestniki plačevali so za to po 3 gld. premije na leto in po 6 kr. za po- žarnostražni zaklad pri deželni blagajnici. Ker je tudi navedeni, od deželnega odbora naprošeni večšak v zavarovanskih zadevah pripoznal, da se je pri ce- nitvi popolnem korektno postopalo, izjavil je deželni odbor, da je zadovoljen z odmerjeno odškodnino v znesku 60.001 gld. 99 kr. Vsprejel je potem to svoto ter je dne 28. marca 1887 na konto-korentknjižico proti 3½% obrestim v kranjsko hranilnico uložil znesek 60.000 gld.

Po tej požarni nesreči se deželni odbor ni mogel izogniti moralni dolžnosti, da je jel prvi misliti na zopetno zgradbo gledišča. V tem slučaju sicer ne gre za zgradbo, ki je izvršiti na splošno korist de- žele, temveč bila bi to v prvi vrsti stvar mesta Ljubljanskega, za katero je obstanek gledišča že v družinskem oziru neizogibno potreben, ne glede na to, da ima tak zavod za vsakdanji promet glavnega deželnega mesta jako veliko materijelno korist.

Da bi se najprej dobila podlaga za presojo, koliko bode treba pripraviti stavbenega zaklada za zopetno zgradbo gledišča, določiti je bilo najprej treba to, kje bode stalo gledišče. Ako bi se prejšnjo stavišče moglo porabiti za to in pa zidovje, kar ga je še ostalo, zdelo se je deželnemu odboru vsekako mogoče, da se bodo spravila skupaj potrebna de- narna sredstva, ako so porabi uplačana zavaroval- ščina in ako pripomorejo oni krogi, ki se najbolj zanimajo nad zopetno zgradbo.

Ker je bilo deželnemu odboru ležeče na tem, da bi dobil izjavo mestne občine, ali bi se morebiti ona sama kot najpoglavitejši interesent lotila zgrad- be gledišča, oziroma v koliko se smé od nje pričaka- vati denarni donesek za novo zgradbo gledišča, ka- tera se v prvi vrsti tiče koristi mesta Ljubljanskega, in katero stališče namerava zavzemati ona gledé morebitne odmembe za gledišče pripravnega mest- nega stavišča, zlasti pa gledé Zvezde in Kongres- nega trga, na kateri se misli za zgradbo gledišča, — naprosil se je mestni magistrat z dopisom dne 24. novembra 1887, št. 8553, da bi v zaznačenih ozirih poizvedel mnenje občinskega sveta.

V svojem odgovoru dne 29. decembra 1887 (dež. odb. št. 9472) naznanil je mestni magistrat deželnemu odboru v seji dne 24. decembra storjene sklepe občinskega sveta. Ti sklepi glasé se tako:

1. Mestna občina izreče se že zdaj, da bi ni- kakor in pod nikakimi pogoji ne hotela prevzeti zgradbe novega gledišča;

2. mestna občina bi v slučaju, če bi dežela v družbi s prejšnjimi lastniki lož hotela zgraditi novo gledišče tako, da bi lastniki lož tudi v novem gle- dišči imeli svoje nenaravne privilegije, ne plačala nikakega doneska, pač pa bi se izplačal izdaten do- nesek tedaj, če bi dežela sama zgradila gledišče;

3. mestna občina bi nikakor ne privolila, da bi se z novim glediščem zazidalo kaj Kongresnega trga, ali pa še celo kaj „Zvezde.“ (Dalje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. januarja.

Nemški listi mislijo, da je mej Lichtensteinovo napovedjo, da pride v **državnem zboru** kon- fesijonalna šola na vrsto, in Matuševim predlogom v češkem deželnem zboru neka zveza. Čehi bodo pod- pirali želje nemških konservativcev, zato bodo pa nemški konservativci zagovarjali razširjenje deželne avtonomije, kar žele Čehi.

Finančno ministerstvo pripravlja zakon, da se bodo obdali letni železniški vožnji listi in drugi prosti železniški listi.

Vodje znamenitejših poljskih listov v **Gali- ciji** so imeli shod v Levovu in se posvetovali, kako naj pišejo poljski listi o odnosajih z Rusijo. Skle- nili so zmerno pisati, da sosednji državi ne dajo nobenega povoda za pritožbe. Svarili pa bodo tudi poljsko mladino v Rusiji, da naj ne stori katic ne- premissljenih korakov, ki bi le škodovali poljski stvari. Poljaki nemajo tudi nobenega interesa une- mati se za interese drugih.

V **ogerskem** državnem zboru začela se je včeraj budgetna debata. Hegedüs je govoril za budget Horansk v Helfny pa proti budgetu.

Vnanje države.

V **Bolgariji** so se baje začeli nemiri mej kmeti. V vladnih krogih je zaradi tega velika skrb. V Sofiji se baje že boje, da bode prišlo do velike ustaje, ki bode pregnala Koburžana.

Ruska vlada je začela sredi preteklega me- seca pogajanje z belgijsko-holandsko francosko fi- nančno skupino zastran nekega večjega posojila. Bankirji so se pa baje izjavili, da tako dolgo ne morejo posoditi Rusiji denarja, dokler ne mine ne- varnost za mir.

Italijani so se v Afriki zopet naprej po- maknili in so le še 40 kilometrov oddaljeni od Abe- sincev. Potem takem je v kratkem pričakovati boja.

Predloga socijalistiškega zakona, ki jo pripravlja **nemška** vlada, bode določevala, da se ta zakon podaljša za pet tet, samo, da se bode v marsičem še poostiril. Osobe, ki bi razširjale prepovedane ti- skovene smeje se bodo kaznovati z globo do 1000

mark, ali pa z zaporom do jednega leta. Zaradi so- cijalistične agitacije bodo pa smeli koga zapreti še nad dve leti, mu prepovedati bivanje v kadem kraju, ga še celo iztirati iz Nemčije. Nemec, ki bi se v inozemstvu udeležil kacega socijalistiškega shoda, kaznoval se bode z ječo, potem pa iztiril iz nemške države. S tacimi določbami upa Bismarck zatreti socijalne agitacije. — Za ponemčevanje šol v Alza- ciji in Loreni se močno dela. Sedaj je izdal deželni višji šolski svet v Strassburgu naredbo, da se imajo na dekliških šolah dekleta razdeliti po znanji nem- ščine v več oddelkov. Šolam morajo se dati nemška imena. Spričevala in vse druge tiskovine, ki je iz- dajejo šole, morajo biti nemška. Nemški jezik je učni jezik po vseh šolah.

Dopisi.

Iz Ljubljanske okolice dne 16. janu- varja. [Izv. dop.] Prav res je želeli, da bi za kup deželne naklade na žgane pijače prišel v roke, če ne deželi, pa vsaj interesentom s a m i m. Gotovo je, da se od istega bogatí zakup- niki kapitalisti; zakaj naj bi ne ostal dobiček mej interesenti? Pravih statističnih podatkov o tem, ko- liko znaša naklada na leto, pač ni, in ako kdo, tedaj mora to vsekakor obžalovati dežela sama, ka- tera je zakupnikom izročena na milost in nemilost. Interesentje posameznih okrajev pa, ker domače razmere poznajo, prav lahko preračunijo prilično, koliko utegne nesti zakup in storé potem na pod- lagi tacega preračuna svojo ponudbo. Oni se bodo laglje zadovoljili z manjšim dobičkom, ker bodo že to velike vrednosti za nje, da se izognejo sekaturam zakupninskih agentov.

Se vé, da se ne bode opravilo nič, ako bodo ponudbe ulagali le posamezni okraji. Tu je potreba jednotno uravnane postopanja vseh o k r a j e v, kajti dežela sama ne more urejati zakupninske službe za nekatere okraje, ki bi ne storili ponudb, ker bi se jej to nikakor ne izplačalo; zakupnik kapi- talist pa jej more postaviti nož na grlo s tem, da reče: vse ali pa nič. Ako torej letos organizacija ni še tako popolna, da bi se ponudbene razprave dne 23. t. m. udeležili vsi okraji, tedaj naj se se- stavi vsaj takoj odbor iz interesen- tov, ki bode to stvar uraval vsaj do prihodnje ponudbene razprave. Za izgled, kako koristno je interesentom, ako dobé sami v zakup naklado na žgane pijače, bodo naj oni okraji, ki imajo v zakupu užitnino in ki kljubu temu, da so morali ponuditi več, ko privatni zakup- niki, vendar izhajajo prav dobro.

Iz Metlike 15. januarja. [Izv. dop.] (T. M. Šopčić.) Danes po rani maši oglašil se je veliki zvon in tožno naznanjal, da je svojo blago dušo izdihnil prečastni gospod Mijo (Mihael) Šopčić, duhovnega stola nadškofije Zagrebške prisédnik in bližnje župnije Žakanjske župnik, od prošle je- seni v Metliki v pokoji. Mož je bil izgleden domo- ljub in rodoljub, jednako iskreno ljubil je Hrvate in Slovence in bil je ves čas 22letnega obstanka čitalnice Metliške zvest ud in podpornik. Gostoljubje njegovo bilo je na glasu, zato pa ni zapustil bogat- stva. Značaja bil je jeklenega, ni se bal ni Rau- chovih ni Hedervaryjevih viharjih časov; ampak imel je trdo nado do boljše bodočnosti Slovencev in Hrvatov. Pokoj mu duši in blag spomin!

Iz Ljubljanske okolice 10. januarja.

[Izv. dopis.] (O predlogi novega občinskega zakona.) Dopisnik z Dolhénjskega v 2. št. „Sl. N.“ poskusil je obratiti pozornost na svetle strani pri- pravljene občinskega zakona. Trdil je, da je le-ta tako jase in primeren, da bode „pravičen, previden in pošten mož z dobro voljo tudi lahko dobro žu- panil.“ Jaz ne mislim tako in bodi mi torej do- voljeno, opozoriti na določila, katera nove predloge ne priporočajo v zmislu občinske, zlasti kmetske koristi.

§ 26 nove predloge odrejuje število odbornikov v podobčini po številu volilcev, za glavni odbor je število odbornikov, katere vodi podobčina na pod- lagi direktnega davka, zavisno od števila seljanov. Zakaj je merilo za občinski zastop glavne občine tako liberalno postalo, ni umevno.

§ 34 veli, da bodi doba občinskega poslovanja praviloma petletna. — Žalostne skušnje nas pa učé, da je dolga doba mej volitvami za udeležence jako pogubljiva. Težko je občanu prenašati samosilno postopanje kakega selskega paše tri leta, koliko bolj tedaj, ako bode županil pet let. To pobija li- beralnost. Res stanejo volitve nekoliko troškov, a ta zguba ni v nobeni primeri škodi, katero na- kloni za dve leti podaljšano gospodarstvo trmo-

glavega, strankarskega župana. Kmet čuti slabe na sledke predolgi volitvenih dob tudi pri drugih oborih in zastopih.

Platilo mesto tlake razmerja § 100 po davkih na prvo roko. To je mnogokrat krivično merilo posebno pri popravi cest. Tu bi moralo veljati načelo: kolikor bolj občila rabiš, toliko večji je tvoje breme za njih vzdrževanje! Znano je, da se plača od gozda najmanj davka, vendar pa baš le-ta najbolj ceste tare. Na jeden goldinar direktnega davka od gozda je treba najmanj dvakrat toliko tlako naložiti nego na davek od drugega zemljišča.

Dopis z Dolenjskega trdi, da Ljubljanski okoličan hoče imeti občine omejene samo po velikosti; to pa ni res, on je le željo izrekel, da bi se danje male občine na podlagi jednaci težanj v večje po 3000 do 4000 goldinarjev direktnega davka preosnovala.

Glavni upor Ljubljanskega okoličana je obrnen proti centralizaciji, katere duh veje po predlogi novega občinskega zakona.

Gotovo ni ne jednega zavednega občana na Kranjskem, kateri bi centralizovano cerkveno upravo v naši deželi hvalil. Ali je treba, da so trije ali celo štirje duhovniki v enem kraju, da mora vsled tega km. t. po lvi uri daleč v cerkev hoditi in da mora zopet duhovni pastir ravno tako daleč bolnike obiskovati? Mnogo potov, mnogo dragega časa in tudi denarja bilo bi prihranjenega, ko bi se velike župe v male z jednim duhovnikom razcepile, kakor je to na Primorskem. Pobožni kmetič pride po dolgem potu k zapovedani maši, hoče opravito tudi popludansko službo. Opoludne domu, pa zopet nazaj hoditi, mu ne kaže, ostane torej čez poludne v župni vasi. Gre si v krčmu kosila iskat. Tukaj dobi po enakem oprasku zadržane znanice. Pri pomenovanju o slabi letini in slabi živinski ceni je treba tudi žejo gasiti, — jeden kozarec kaže pot drugemu. Pozno v noč prikoraci kmetič iz cerkve domu, potem ko se je bil še pri vsaki krčmi mej potom nekoliko oglašil. Taka pota k službi božji so draga in dajejo priliko, da se seljan pijančevanju udaja. Drugih je sram, da bi hodili s slabo obleko skozi tuje vasi v cerkev. Opravljajo torej službo božjo doma pri igri ali pa pri žganji. Tu se ne govori, kako bi se polje zboljšalo ali orodje primerno sedanjim zahtevam popravilo, — nego delajo se na klepi, kako bi se po nepoštenem potu denar za pijančevanje pridobil. Taki zbori ne baje malone vselej s pretepom. Decentralizacija dušnega pastirstva pa je osobito potrebna videti glede na našo mladino, za katero kmet toliko naklada plačuje. Toliko se stori, da bi bili otroci ubogljivi, pošteni in dobri kmetovalci. Toda, kakor stari pojejo, tako žrgolijo mladi.

Premnogo slabega in pohujšljivega bi se zatiralo, ko bi se duševni pastirji mej ljudstvom naseljevali, namestu da se v nekaterih krajih delaj cele duhovske družbe. Mi v jednomer tarnamo, da pri odgoji našega naraščaja nobenega napredka skoro ne zapazimo. Ali pa more biti drugače, ako ostane tako merodajen duhovski faktor za odgojo naše mladine vedno v starem okvirji? Šole se decentralizujejo, zakaj bi se s temi tako tesno zvezane župnije ne razkrojile v zmislu ljudskih potreb?

Napake, ki izvirajo iz centralizacije, bodo pa z najhujšo šibo zadale slovenskega kmeta na Kranjskem, ako se občinski red prenaredi po novem načrtu. Občinski stroj bo iz premnogi udov sestavljen. V podobni sedel bo župan z občinskimi svetniki ter s tajnikom, ker si brez tega, kakor dopisnik z Dolenjskega trdi, nobenega rednega županovanja misliti ne moremo, in občinski sluga bo razgrajalec pokoril, ker si županstvo zaradi zamere tega storiti ne upa. V drugi vrsti uradovalo bo nadžupanstvo za glavno občino. Tu bo nadžupan s tajnikom in drugimi pisarnimi silami, z beriči in drugimi občin. slugami. Nad nadžupanstvi bo, ako dopisniku z Dolenjskega verjamemo, deželni občinski nadzornik, kateri bo pa gotovo tudi svojega tajnika imeti moral. Tako velikanski aparat bo potreboval najmanj 10% naklade; kmet bo vrhu tega drage komisije plačevati moral, katere ga niso do zdaj skoro nič stale; po dolzih potih do nadžupanstva bo pa čas in denar trafil. Kar se zboljšanja kmetijskih razmer tiče, bo pa vse pri starem, le strankarstvo bo imelo široko polje. Ako bo treba kak kraj na to ali ono stran pridobiti, treba bo k večjemu s petimi v okraji pogodbo delati. Birokracija bo imela vrata odprte v najmanjše kmečke koticke. Tak bo glavni dobiček novega občinskega zakona.

Iz Podmelca na Goriškem, 13. januarja. [Izv. dop.] — Čakal sem, da bode spretnejše pero opisalo naše veselje, pa tudi naše stiske in bridkosti. Pa vse molči, zato naj jaz kaj povem.

Veliko hrupa so zagnali Nemci in Lahi proti nam Slovencem. Zakaj? Jaz, priprost rokodelc, mislim, da zato, ker smo zvesti cesarju in dobri kristjani. Oberdank je hotel preljubega nam cesarja ubiti; v zahvalo nosijo njegove somišljenike na rokah in se jim uklanjajo. Zakaj? Zato, ker so cesarju in cerkvi nezvesti. Ako njih hvalijo, nas pa zaničujejo, moramo mi biti ravno nasprotni. Dokaz: Na novega leta dan smo praznovali zlato mašo Leva XIII., tudi mi. Gospod Pirihi, župnik v pokoji, sam zlato mašnik, je imel slovesno peto mašo, nam vsem v veselje.

Cesarska, narodna in papeževa zastava je vihrala na zvoniku v znamenje, da se vsi držimo zvesto gesla: „Vse za vero, dom, cesarja!“ Kako pa nas plačujejo! S skorpionji nas tepejo! V Tolminu uradniki so skoro večinoma nezmožni našega jezika. Pa to pustimo! Davke že znamo plačati. — Ali huda, prehuda se nam godi glede zdravnikov. Komaj odide „neodrešenec“, že pride „nekrščenec“. Ako nam ne pošljejo Laha, nam pošljejo Nemca, ako ne Nemca, torej poljskega žida. Dr. Niente blagega spomina, se komaj privadi izgovarjati „kje si ga beli“, pa gre. Pride drug ravno tak. Pa kaj? Mi smo pohlevni. Nas sumničijo. Mi trpimo. Pri nas je zavlada davica. Oče hiti v Tolmin po zdravnika. Pa kaj hoče reče? Gledata se drug drugega — kakor mutasta, ne opravita ničesar. Oče gre žalosten domov. Zdaj ne ve, kako si pomagati. Pošlje v Gorico po zdravnika, pa prepozno. Vsi otroci pomrjejo. Oče postal je sam brez otrok, zgubil naj dražji zaklad, ki ga ni več dobiti i plačati. Toliko troškov, vse trpimo! V tem nas pa sumničijo. Zdravje je najdražji zaklad, to varovati je poklican zdravnik. Prosimo vlado, če že drugače ni, naj nam pošlje z zdravnikom tudi tolmača, in naj ustanovi za tolmača tudi plačo 600 gld. na leto. Potem bomo saj znali, čemu bomo plačevali davke, kakor do sedaj.

Iz Kamnika 13. januarja. [Izv. dop.] (O bčni zbor čitalnice) — Tukajšnja čitalnica imela je na sv. treh kraljev dan svoj občni zbor, pri katerem je bilo navzočih izredno veliko število udov. Pred pričetkom zborovanja predstavljaj je marljivi in ustrajni sotrudi pri čitalničnih veseljah, g. Jože Fajdiga, komičen prizor: Beli lasje, mlado srce. Da že dejanje v tem prizoru samo na sebi ni kaj sposobno napraviti na poslušalca dober utis, vendar je v očigled tej nepriliki predstavljalec svojo nalogo častno rešil, kar je občinstvo priznalo glasno pohvalo.

Namesto bolehnega predsednika g. Ferlinca otvoril zborovanje podpredsednik g. M. Novak. Iz obširnega poročila tajnika g. Burnika posnamemo tole: Čitalnica je v preteklem letu prav vrlo napredovala. Število udov naraslo jej je na 83, imela je na razpolaganje 14 časopisov in priredila 8 veselic, katere so bile vse prav dobro obiskane, nekatere mej temi prav sijajne. Prav pohvalno se je omenjalo gospej in gospodičin igralk, gg. igralcev in drugih sodelovalcev pri veseljah naprednega pevskega društva „Lira“ kakor tudi dobrotnikov čitalnice, katerih je štela v pret. letu prav obilo. Vzlasti naklonjenega skazal se je čitalnici g. Pepe Rodé, ki ji je podaril 25 fl in neki drugi ud, ki ji je poklonil 20 fl. Čitalnica počastila je razne slavnosti ali po deputacijah z društveno zastavo, ali pa se je brzojavno čestitalo. Prav dostojno spominjalo se je g. knezoškofa Ljubljanskega o priliki njegovega birmovanja v Kamniku, kakor tudi zlato mašnika Leva XIII. Poročilo vzelo ze je dobroklici na znanje. Da se je tudi čitalnična blagajnica do letošnjega obč. zbora jako opomogla, konstatoval je blagajnik g. Jože Fajdiga, kojo izjavo so udje iskrenim veseljem pozdravili. Posamezniki izražali so svoje želje gledé časnikov in čit. prostorov, na kar naj bi se novoizvoljeni odbor ozirati blagovolil. Večletni, za čitalnico mnogozaslužni predsednik, g. dr. Maks Samec, bil je imenovan vsklikom častnim članom čitalnice.

Velikim veseljem mora se javiti, da se je mej zborovanjem, posebno pa pri volitvi novega odbora pokazala prav lepa sloga med čitalničnimi udi.

Čitalnici naši, katerej je že pretil pogin, zaslajalo je zopet mileje solnce. Njeni zavedni udje pač ne bodo pustili, da bi propalo to narodno svetišče katero so vzgledni rodoljubi postavili v onih vihar-

nih časih, ko so kipeči valovi protiaustrijskega nemštva hoteli uničiti vse Slovenstvo.

Za letošnje leto je odboru načelnik g. Martin Novak, poštar; podpredsednik g. dr. Karol Schmiding, notar; blagajnik g. Jože Fajdiga, graščinski oskrbnik; tajnik g. Val. Ružnik, vodja deški šoli; knjižničar g. Arigler, gozdarski uradnik; odborniki: g. Jože Potokar, davkar; g. Alojzij Medved, meščan; g. France Seničar, trgovec in meščan; g. Gregor Slabajna, meščan; namestniki: g. Ljud. Stiasny, učitelj; g. Ant. Binter, trg. pomočnik.

Letošnje predpustne veselice se prično z benefico g. Gregorja Slabajne, staroste tukajšnjih igralcev, zvestega sotrudi čitalnice od njenega početka — Želimo mu najboljšega uspeha!

Domače stvari.

— (Smrt Andreja Einspielerja) vzbudila je v vseh domoljubnih naših krogih obilo trpkoga čutja. — Poleg včeraj omenjenih vencev, položil se bode na krsto Einspielerjevo tudi venec banke „Slavije“, koje večletni poverjenik bil je pokojnik ter venec gosp. dra. Ivana Tavčarja in njegove gospe soproge. — K jutrnjemu pogrebu v Celovec ideta, kolikor je dosedaj znano, iz Ljubljane gg.: Ivan Hribar kot zastopnik slov. pisateljskega društva ter dr. Danilo Majaron v imenu „Slovenskega Naroda“.

— (Zadušna sv. maša za umrlim Andrejem Einspielerjem) bode po naročilu kluba narodnih poslancev kranjskih jutri 18. januarja ob 1/2 10. uri v Šentjakovski cerkvi. Mašo bode daroval g. kanonik Klun.

— (Ljubljanska čitalnica) poslala je v Celovec krasen venec s trobojnimi traki in napisom: „Čitalnica v Ljubljani“ uzornemu rodoljubu — očetu koroških Slovencev.

— (Kranjski deželni zbor) je v denašnji seji pritrdil nasvetom finančnega odseka o zgradbah za prisilno delavnico, dalje o zgradbi dveh oddelkov v blaznici na Studenci in o premeščenji Ljubljanske bolnice na primernejši kraj. Dalje je vsprejel zdravstveni zakon v tretjem čitanji, zakon o povračilu škod storjenih po lovu in divjačini v drugem čitanji. Končno je bilo rešenih več prošenj. Prihodnja seja bode jutri v sredo.

— (Občinski odsek) deželnega zbora kranjskega je sklenil, da letos ne bode obravnaval načrta novega občinskega reda. Načrt se vrne deželnemu odboru z naročilom, da pred vsem izdela načrt za razdelitev, oziroma združitev sedanjih občin ter poroča v prihodnjem deželnem zboru.

— (Ljubljanski trgovci z žganimi pijačami) izročili so deželnemu zboru po poslanici dr. Mošetu prasnaja, da naj dežela doklado na konsum žganih pijač pobira v lastni režiji ter je ne odda kacemu podjetniku. Tudi nam se dozdeva, da bi za deželo bilo velike koristi, ako upelje lastno režijo. Na Koroškem pobira jednako doklado že dve leti dežela sama, oziroma dacarji, nastavljeni od dež. odbora. Za Štajersko pa je deželni zbor letos sklenil jednak način pobiranja.

— (Iz Šent Vidana nad Ljubljano) se nam piše: Dopisniku, ki se je oni dan pritoževal, da se kljub osepniški epidemiji šola ne zaključila, izpolnila se je želja in zaključila se je naša šola, kakor ona v Šiški in v Šmatinu pod Šmarno goro. Upajmo, da bolezen kmalu odjenja in se šole zopet skoro odpró, kajti baš sedaj po zimi je za pouk jako ugoden čas.

— (Na Ptuji) bil je včeraj županom izvoljen Ernst Eckl, podžupanom pa dr. Sikst vitez Fichtenau.

— (Novi kolki.) Dne 1. marca pridejo, kakor naznanja finančno ministerstvo, novi kolki v promet in bodo sedanji kolki samo še do 30. aprila t. l. veljavni. Novi kolki razločujejo se od sedanjih razen letnice 1888 tudi po barvi.

— (Kočevsko okrajno glavarstvo.) Zemljepisno-zgodovinski spis. Spisala št. Tomšič in Fran Ivanc. Dobiti je tudi v „Narodni Tiskarni“ po 55 kr, s pošto po 60 kr.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“.

Celovec 17. januarja. Raz hišo družbe sv. Mohora in raz pokojnikovo vejejo v znak žalovanja črne zastave. Pred krsto nenadomestljivega nam ranjcega skozi cel čas gnječa ljudstva iz mesta in z dežele. Iz vseh strani dohajajo pomilovalne brzojavke na prebritki iz-

gubi. „Mir“ izhajal bode tudi nadalje, izdajatelj in lastnik mu bode Gregor Einspieler.

Dunaj 17. januarja. „Zvenimir“ žali veliki gubitak slovenske braće. Slava Einspieleru!

Mozirje 17. januarja. Britko izgubo prvaka Einspielerja obžaluje

Vranska Čitalnica.

Dunaj 17. januarja. „Fremdenblatt“ objavlja „communiqué“ veleposestva češkega, v katerem se proglašajo kot neresnica, da bi bilo veleposestvo o glasovanju 13. januarja gledé predloga Vašatyjevega sploh dalo kako naznani, še manj pa kak „communiqué“. Vse iz tega izvajane posledice so torej ničeve. „Fremdenblatt“ izraža živahno zadovoljstvo, da se ta korak ni storil, ki bi ne bil ugajal položaju veleposestva, a bi ga bili Mladočehi izkoristili kot uspeh svojega nekvalifikovanega delovanja.

Peterburg 17. januarja. V reskriptu gubernatorju Moskovskemu izraža car trdno zupanje, da bode mir v tekočem in bodočih letih dopuščal, da se posvetijo vse sile notranji blaginji.

Sofija 17. januarja. (Izvestje Reuterjevo). Vlada objavila je diplomatskim agentom vsebino pri Nabokovu najdenega nemškega pisma grofu Ignatjevu v Moskvi, pisanega iz Carigrada dne 5. februvarja 1887 in podpisanega z imenom Provič. Pismo razpravlja nabor Črnogorcev in priprave za rabuko na Bolgarskem.

Bruselj 17. januarja. Pri včerajšnji predstavi v gledališči Alhambra nastal ogenj in iz cevi, po kateri jo kurjava napeljana, pokazal se je plamen. V parterji nastala velika gnječa, galerije ostale so mirne. Ogenj se je takoj pogasil in predstava se je brez vseh ovir nadaljevala.

Zahvala.

Svoj onoj gospodi i braći Slovencem, koji prisustvovali svečanom komersu u spomen 300 godišnice našeg velikog pjesnika Ivana Franjina Gundulića, izrazujemo našu hvala.

U prvom redu pako topla hvala sl. pevskom sboru „Slavca“, njegovomu predsjedniku g. Sakseru in sborovodji g. Stegnaru, koji su ljepom pjesmom još već riedku slavnost украсili.

(44) Hrvat.

SLOVANSKI SVET

prinaša v 1. številki (druga izdaja) naslednjo vsebino: Naš program. — Od spoznanja do dejanja. — Diplomacija, politika in narodi. — Verska tolerancija na Ruskem. — Ivan Gundulić. — Pso-glavci. Zgodovinska slika. Česki spisal Alojzij Jirásek. Poslovenil Vacerad. — Dopisi. — Pogled po slovanskem svetu. — „SLOVANSKI SVET“ izhaja po dvakrat na mesec, vselej 10. in 25. dne meseca, in se plačuje ali pošilja naročnina upravnistvu „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani. Naročnina znaša: za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 75 kr. Za Ljubljanske naročnike in dijake velja: celoletne 2 gld. 80 kr., poluletno 1 gld. 40 kr., četrtletno 70 kr.

Prvo številko pošljemo vsem častitim p. n. naročnikom „SLOVAN“-ovim. Kdor ne želi prejemati „SLOVANSKI SVET“, naj nam blagovoli list vrniti.

Upravištvo „Slovanskega Sveta“.

LJUBLJANSKI ZVON
stoji (192—208)
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijne srečke 14. januarja.

V Trstu: 31, 85, 42, 44, 36.
V Linci: 62, 30, 57, 18, 67.

Listina uredništva: Gosp. O. O. v O. Res je, da je davka plačevati tudi od žganja, ki ga kdo ima za domačo rabo. Da ne poznate dotičnega ukaza, ni čuda, ker natis je pokupila skoro ves jedna sama — roka!

Umrli so v Ljubljani:

14. januarja: Marija Smolič, uradnega sluge žena, 46 let, Rožne ulice 4, za jetiko. — Marija Podboršek, gostija, 74 let, Poljanska cesta 34, za oslabljenjem. — Janez Kramar, delavčev sin, 4 leta, Poljanski nasip 48, za kozami.

15. januarja: Martin Winkler, prisiljenec, 63 let, Poljanski nasip 5, za pljučnim emfizemom. — Angela Treo, polirjeva hči, 4 mesece, sv. Petra cesta 25, za kozami. — Karol Okorn, delavec, 44 let, Kravja dolina 24, za mrtvo-udom. — Jovana Naglas, starinarja žena, 50 let, Stari trg 28, za kozami. — Feliks Michelič, delavčev sin, 4 leta, sv. Martina cesta 3, za kozami.

16. januarja: Jožefa Hribar, dimnikarja hči, 10 mesecev, Trnovske ulice 3, za božjastjo. — Katra Lukman, delavca hči, 21. meseca, na Stolbi 8, za božjastjo.

17. januarja: Franja Križnar, zasebnica, 66 let, Pred Škofijo 7, za jetiko.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
16. jan.	7. zjutraj	748.44 mm.	—10.0° C	sl. svz.	d. jas.	
	2. popol.	747.64 mm.	— 3.4° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	747.79 mm.	—10.4° C	sl. svz.	jas.	

Srednja temperatura — 7.9°, za 5.6° pod normalom.

Dunajska borza

dne 17. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	78.25	—	78.30
Srebrna renta	80.45	—	80.55
Zlata renta	110.—	—	110.—
5% marcna renta	93.20	—	93.40
Akcije narodne banke	870.—	—	869.—
Kreditne akcije	268.40	—	269.80
London	126.85	—	126.85
Srebro	—	—	—
Napol.	10.03	—	10.03 1/2
C. kr. cekini	5.97	—	5.97
Nemške marke	62.25	—	62.25 1/2
4 / državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld.	— kr
Državne srečke iz l. 1864	100	164	50
Ogerska zlata renta 4%	96	55	55
Ogerska papirna renta 5%	92	61	61
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	105	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	126	10	10
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	99	50	50
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	100 gld.	177	—
Kreditne srečke	10	19	50
Rudolfove srečke	120	95	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	202	25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	—	—	—

Častitim udom družbe sv. Mohorja in naredu slovanskemu naznanjamo srce pretresujočo izgubo moža nam vsem najdražjega. Po osem tedenskem bolehanji in hudem trpljenji izročil je svojemu Stvarniku krepostno dušo svojo prečastiti

Monsignor Andrej Einspieler,

časni kamornik sv. Očeta, kn. šk. duhovni svetovalec, zlatomašnik, dosluženi c. kr. profesor viših realnih šol v Celovci, deželni poslanec, časni občan mnogih slovenskih srenj itd. itd.,

dné 16. prosinca t. l. ob 9. uri zjutraj, v 75. letu svojega prezasluznega življenja, po večkratnem prejemu sv. zakramentov.

Družba sv. Mohorja žaluje za njim kot svojim očetom: blagi ranjci je bil dejanski ustanovnik, prvi predsednik, potem podpredsednik in blagajnik do sedaj.

Podrl se je z njim najmočnejši stebel mnogim dobrodelnim napravam in družbam; odstopil je z bojne polja neprestrašeni boriteli za „vero, dom, cesarja“; — s krvavečim srcem plakajo koroški Slovenci za svojim voditeljem.

Le blažilna misel na previdnost božjo, ki čuva nad nami, more nas tolažiti.

Pogreb bode v sredo dné 18. t. m. ob 1/3. uri popoldne. Te o predragega pokojnika bode na lastnem domu, Pavličeve ulice št. 7, in v drugi v stolaj cerkvi blagoslovljeno in potem na St. Rupertske pokopališči v družbe sv. Mohorja lastnem grobu pokopano.

Mrtvaška opravila bodo v četrtek dné 19. t. m. ob 10. uri zjutraj v samostanskej cerkvi oo. kapucinov.

Bog mu daj večni mir in pokoj!

V Celovci, dné 16. prosinca l. 1888.

Odbor družbe sv. Mohorja.

CIRKUS SCHLEGEL.

Jutri v sredo 18. januarja 1888

ob 7. uri zvečer:

Velika nenavadna gala-predstava

na korist

bratov in sester RIEFFENACH.

Prvi nastop slavne MIS ELLA na neosedlanem konji.

Prvikrat in tu še nikoli predstavljano:

Dva leteča moža.

Velik senzacijski komad, kateri izvajata gospod Ernst Pawy in gospod Simon Rieffenach.

H koncu tu še nikdar predstavljano:

Tatovi divjačine ali umor v Brennerskem gozdu.

Velika zgodovinska pantomima, katero izvaja vsa družba.

Vse natančneje po listkih.

(45)

Za mnogobrojni obisk se priporočajo udano

bratje in sestre RIEFFENACH.

V četrtek 19. januarja 1888

zvečer ob 7. uri:

Velika monstre-predstava.

M. Schlegel, ravnatelj.

Bouillon-Extract.

Gomolična dišava.

(Trüffel-Würze.)

Fine moke za juho.

Centralna zaloga: Wien, I., Jasomirgottstrasse 6.

Dobiva se v prodajalnicah delikates in kolonijalnega blaga ter v droguerijah.

(902—5)

Prodajajo: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Perdan, Schussnig & Weber. — V Zagorji: Michelič, Iv. Müller, rudniška bratovska skladnica. — V Litiji: Ivan Waggonik.

Geografična panorama.

Nova Schleimerjeva hiša, Šelenburgove ulice.

Do uštevti četrtek

IX. serije:

Rusija

in razgledi Skandinavije, prelepi razgledi Peterburga, Moskve, Kijeva, Varšave, Nižnjega Novgoroda in Odese, znamenitosti Kremlja itd.

Odprto vsak dan od 3. ure popoldne do 9. ure zvečer.

(46)

CACAO in ČOKOLADA

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvi Dunajske razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrovano varstveno znamko in firmo.

(800—48)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, v Ljubljani pri g. Petru Lassnik-u.

Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,

c. kr. dežel. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora)

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

PRIPOROČA SEEMANN V LJUBLJANI.